

CHỦ ĐỀ 1: KHÚC CA MÙA XUÂN

Tiết 1: LÝ THUYẾT ÂM NHẠC: GIỌNG PHA TRƯỞNG

I. MỤC TIÊU BÀI HỌC

1. Kiến thức:

- Nhận biết được hóa biểu một dấu giáng, âm chủ Pha, các bậc/âm ổn định và tính chất của giọng Pha trưởng.
- Đọc/xác định được gam Pha trưởng; nhận biết giọng qua hóa biểu, âm chủ, âm kết và một số ví dụ trong bản nhạc.
- Vận dụng kiến thức về giọng Pha trưởng vào đọc nhạc, hát hoặc nhạc cụ; biết giải thích một số kí hiệu và thuật ngữ liên quan.
- HSKT/HS nhận thức chậm: Dùng thẻ nốt lớn, sơ đồ gam; giảm số ví dụ, cho đọc/chỉ tên các âm ổn định theo mẫu.

2. Năng lực

Năng lực đặc thù:

- Thể hiện âm nhạc: Đọc/hát/nghe ví dụ ngắn để minh họa đúng khái niệm, kí hiệu hoặc cấu trúc đang học.
- Cảm thụ và hiểu biết âm nhạc: Nhận biết, mô tả và giải thích đặc điểm trọng tâm bằng nghe và quan sát bản nhạc.
- Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc: Vận dụng kiến thức vào sơ đồ, bài tập hoặc ví dụ âm nhạc ngắn.

3. Năng lực chung

Tự chủ - Tự học: - Chủ động chuẩn bị SGK/học liệu, thực hiện nhiệm vụ, tự nghe/quan sát và điều chỉnh sau phản hồi.

Giao tiếp - Hợp tác: - Trao đổi trong nhóm, phân công vai trò, lắng nghe, nhận xét có căn cứ và hỗ trợ bạn hoàn thành phần việc.

Giải quyết vấn đề và sáng tạo: - Lựa chọn cách luyện tập, công cụ và hình thức sản phẩm phù hợp với nội dung, khả năng cá nhân/nhóm.

4. Phẩm chất

- Chăm chỉ/Trách nhiệm: Tích cực học tập, hoàn thành nhiệm vụ, lắng nghe phản hồi; giữ gìn học liệu/nhạc cụ và tôn trọng tập thể.

- Nhân ái: Biết lắng nghe, động viên bạn, tôn trọng sự khác biệt về khả năng và cách cảm thụ/thể hiện âm nhạc.

- Chăm chỉ: Tích cực luyện tập, hoàn thành nhiệm vụ và thực hiện lại sau góp ý.

5. Năng lực số:

- Năng lực số: HS dùng bản nhạc/sơ đồ số, đàn phím ảo hoặc tệp âm thanh theo nhóm khi GV cho phép để quan sát, nghe, đánh dấu và lưu kết quả.

- HS lưu/nộp phiếu số, ảnh hoặc bản ghi ngắn theo hướng dẫn; nếu không dùng thiết bị cá nhân thì hoàn thành nhiệm vụ sau khi quan sát GV trình chiếu.

6. Học sinh khuyết tật, học sinh nhận thức chậm:

- Giảm tốc độ, số câu/ô nhịp hoặc số yêu cầu; dùng chữ/nốt lớn, thẻ từ và cho thực hiện cùng bạn hỗ trợ.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- SGK Âm nhạc 11 - Kết nối tri thức với cuộc sống; phiếu học tập, phiếu tự đánh giá và bản trình chiếu phù hợp “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng”.

- Đàn phím điện tử, loa, máy tính, máy chiếu/tivi; nhạc cụ gõ/nhạc cụ giai điệu phù hợp với nội dung thực hành.

- File âm thanh/video, bàn phím ảo/metronome/tuner hoặc học liệu số khác chỉ dùng khi phục vụ trực tiếp nhiệm vụ.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

Hoạt động 1: KHỞI ĐỘNG (5')

a. Mục tiêu: Học sinh tạo tâm thế học tập, huy động kinh nghiệm đã có và nhận ra nhiệm vụ trọng tâm của “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng”.

b. Nội dung hoạt động: Nghe/quan sát học liệu SGK liên quan đến “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng”, trả lời câu hỏi gợi mở, nêu dự đoán/từ khóa.

c. Sản phẩm học tập: Câu trả lời/từ khóa ban đầu có căn cứ và xác định được nhiệm vụ tiết học.

d. Tổ chức hoạt động:

HD CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
Chuyên giao nhiệm vụ học tập: - GV trình chiếu/cho HS nghe, quan sát học liệu liên quan đến “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng”; yêu cầu ghi từ khóa và dự đoán nội dung trọng tâm. - Câu hỏi: Dấu hiệu nào trên bản nhạc giúp em nhận biết nội dung đang học? - Câu hỏi: Các bậc/âm hoặc hợp âm trọng tâm được cấu tạo và có vai trò như thế nào? - <i>HSKT/HS nhận thức chậm:</i> Giảm tốc độ, số câu/ô nhịp hoặc số yêu cầu; dùng chữ/nốt lớn, thẻ từ và cho thực hiện cùng bạn hỗ trợ. Thực hiện nhiệm vụ học tập: - HS quan sát/nghe, trao đổi cặp/nhóm, ghi câu trả lời ngắn; HSKT thực hiện phần việc rút gọn. Báo cáo kết quả hoạt động: - Đại diện HS/nhóm trình bày; nhóm khác bổ sung bằng căn cứ từ SGK/học liệu. Đánh giá kết quả:	Nội dung trọng tâm và sản phẩm: - Nhận biết nhiệm vụ của tiết học: Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng. - Có 2-3 từ khóa/câu trả lời ban đầu gắn với học liệu. <i>Sản phẩm HSKT:</i> Thẻ chọn/từ khóa hoặc thao tác ngắn phù hợp khả năng.

HD CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
- GV nhận xét, chốt từ khóa, sửa lỗi trọng tâm.	

Hoạt động 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI (15')

a. Mục tiêu: HS hình thành hoặc hệ thống hóa kiến thức, kĩ năng cốt lõi của “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng” theo SGK và hướng dẫn của GV.

b. Nội dung hoạt động: HS đọc SGK, nghe/quan sát mẫu, thực hiện nhiệm vụ khám phá/thực hành; đối chiếu và chuẩn hóa thuật ngữ, kí hiệu, kĩ thuật.

c. Sản phẩm học tập: Phiếu/sơ đồ hoặc phần thực hành thể hiện đúng các nội dung trọng tâm của tiết học.

d. Tổ chức hoạt động:

HD CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
Chuyển giao nhiệm vụ học tập: - GV hướng dẫn HS khai thác đúng học liệu SGK và giao nhiệm vụ trọng tâm về “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng”. - Quan sát sơ đồ/bản nhạc SGK liên quan đến “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng”, xác định hóa biểu, âm chủ/bậc hoặc cấu tạo trọng tâm.  - Nghe/đàn ví dụ ngắn, so sánh tính chất và giải thích bằng từ khóa đúng thuật ngữ. - Hoàn thành phiếu nhận biết/cấu tạo; đối chiếu SGK và sửa kết quả. - Câu hỏi: Dấu hiệu nào trên bản nhạc giúp em nhận biết nội dung đang học? - Câu hỏi: Các bậc/âm hoặc hợp âm trọng tâm được cấu tạo và có vai trò như thế nào? - Câu hỏi: Em vận dụng kiến thức này vào đọc nhạc/hát/nhạc cụ bằng cách nào? - Năng lực số: HS dùng bản nhạc/sơ đồ số, đàn phím ảo hoặc tệp âm thanh theo	Nội dung trọng tâm và sản phẩm: - Nhận biết được hóa biểu một dấu giáng, âm chủ Pha, các bậc/âm ổn định và tính chất của giọng Pha trưởng. - Đọc/xác định được gam Pha trưởng; nhận biết giọng qua hóa biểu, âm chủ, âm kết và một số ví dụ trong bản nhạc. - Vận dụng kiến thức về giọng Pha trưởng vào đọc nhạc, hát hoặc nhạc cụ; biết giải thích một số kí hiệu và thuật ngữ liên quan. <i>Sản phẩm HSKT:</i> Phiếu rút gọn/thẻ ghép hoặc phần thực hành ngắn.

HĐ CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
nhóm khi GV cho phép đề quan sát, nghe, đánh dấu và lưu kết quả. - <i>HSKT/HS nhận thức chậm</i>: Giảm tốc độ, số câu/ô nhịp hoặc số yêu cầu; dùng chữ/nốt lớn, thẻ từ và cho thực hiện cùng bạn hỗ trợ. Thực hiện nhiệm vụ học tập: - HS thực hiện lần lượt nhiệm vụ, trao đổi nhóm và đối chiếu kết quả với SGK/học liệu. Báo cáo kết quả hoạt động: - HS/nhóm trình bày, thực hành hoặc giải thích; HSKT báo cáo bằng thao tác/thẻ/từ khóa. Đánh giá kết quả: - GV sửa lỗi trọng tâm, chuẩn hóa thuật ngữ/kĩ thuật và ghi nhận tiến bộ.	1. Hoá biểu, âm chủ và các bậc ổn định của giọng Pha trưởng Giọng Pha trưởng có một dấu giáng ở hạ biểu là Si giáng. Hàng âm của giọng Pha trưởng gồm 7 bậc bắt đầu từ âm pha (bậc I), âm chủ là pha. Trong các bậc của hàng âm, bậc I, bậc III và bậc V là bậc âm ổn định. Những bậc còn lại là bậc không ổn định.  2. Tính chất của giọng Pha trưởng Giọng Pha trưởng thường có tính chất tươi sáng do cấu tạo các bậc trong hàng âm, đặc biệt là các bậc âm ổn định (bậc I, bậc III và bậc V).  1. Dựa vào các dấu hiệu trên bản nhạc, hãy xác định giọng và tính chất âm nhạc của trích đoạn ca khúc: Một thoáng quê hương Nhạc và lời: Thanh Tùng - Từ Huy Vừa phải  <i>Học liệu SGK Âm nhạc 11 - Kết nối tri thức với cuộc sống, trang 6.</i>

Hoạt động 3: LUYỆN TẬP (17')

- Mục tiêu:** HS củng cố “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng”, nâng độ chính xác qua luyện tập cá nhân - cặp - nhóm và biết tự sửa lỗi sau phản hồi.
- Nội dung hoạt động:** HS luyện từ dễ đến khó theo tiêu chí, có nghe/quan sát lại; thực hiện nhiệm vụ và tự sửa theo góp ý.
- Sản phẩm học tập:** HS hoàn thành phần luyện tập, nêu được một lỗi/điểm cần chỉnh và thực hiện lại.
- Tổ chức thực hiện:**

HĐ CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
Chuyển giao nhiệm vụ học tập: - GV tổ chức luyện tập cá nhân/nhóm, công bố tiêu chí: đúng kiến thức/kĩ năng - chính xác - phối hợp - tự sửa lỗi cho “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng”. - Làm bài tập nhận diện 4-6 ví dụ từ dễ đến khó. - Nghe/đàn kiểm chứng từng ví dụ, giải thích lựa chọn. - Sửa một lỗi thường gặp và ghi lại cách tránh lỗi.	Nội dung trọng tâm và sản phẩm: - HS thực hiện được nhiệm vụ luyện tập trọng tâm của “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng” ở mức phù hợp. - Biết tự nhận xét phần đã làm được, chỉ ra một lỗi/điểm cần luyện thêm và thực hiện lại sau góp ý. <i>Sản phẩm HSKT:</i> Hoàn thành phần việc vừa sức trong nhóm.

HD CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
- <i>HSKT/HS nhận thức chậm</i>: Giảm tốc độ, số câu/ô nhịp hoặc số yêu cầu; dùng chữ/nốt lớn, thẻ từ và cho thực hiện cùng bạn hỗ trợ. Thực hiện nhiệm vụ học tập: - HS luyện từ dễ đến khó, nghe/quan sát lại và tự sửa theo góp ý. Báo cáo kết quả hoạt động: - Đại diện cá nhân/nhóm trình bày sản phẩm; nhóm khác nhận xét theo tiêu chí. Đánh giá kết quả: - GV nhận xét theo rubric, chỉ rõ một điểm đạt và một điểm cần cải thiện.	

Hoạt động 4: VẬN DỤNG - SÁNG TẠO (8')

a. Mục tiêu: HS vận dụng kiến thức/kĩ năng của “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng” vào sản phẩm âm nhạc, sản phẩm số hoặc tình huống gần gũi; phát triển tự học và sáng tạo.

b. Nội dung hoạt động: HS lựa chọn hình thức phù hợp để thực hiện nhiệm vụ vận dụng của “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng” và tự đánh giá theo tiêu chí.

c. Sản phẩm học tập: Sản phẩm cá nhân/nhóm hoàn chỉnh, có phần tự đánh giá/rút kinh nghiệm.

d. Tổ chức thực hiện:

HD CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
Chuyển giao nhiệm vụ học tập: - GV giao nhiệm vụ vận dụng gắn với “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng”, cho phép nhóm lựa chọn hình thức sản phẩm nhưng phải đúng kiến thức và thời gian. - Tìm một ví dụ trong SGK/bài đã học có sử dụng kiến thức của tiết học. - Tạo sơ đồ/bảng tóm tắt hoặc ví dụ 2-4 ô nhịp và trình bày trước nhóm. - Năng lực số: HS dùng bản nhạc/sơ đồ số, đàn phím ảo hoặc tệp âm thanh theo nhóm khi GV cho phép để quan sát, nghe, đánh dấu và lưu kết quả. - <i>HSKT/HS nhận thức chậm</i>: Giảm tốc	Nội dung trọng tâm và sản phẩm: - Tìm một ví dụ trong SGK/bài đã học có sử dụng kiến thức của tiết học. - Tạo sơ đồ/bảng tóm tắt hoặc ví dụ 2-4 ô nhịp và trình bày trước nhóm. - Sản phẩm có nội dung đúng, hình thức phù hợp và phần tự đánh giá/rút kinh nghiệm. <i>Sản phẩm HSKT</i>: Có phần việc cá nhân rõ ràng trong sản phẩm nhóm.

HĐ CỦA GV VÀ HS	NỘI DUNG VÀ SẢN PHẨM
độ, số câu/ô nhịp hoặc số yêu cầu; dùng chữ/nốt lớn, thẻ từ và cho thực hiện cùng bạn hỗ trợ. Thực hiện nhiệm vụ học tập: - HS thực hiện nhiệm vụ, trao đổi nhóm và hoàn thiện sản phẩm; HSKT thực hiện phần việc rút gọn. Báo cáo kết quả hoạt động: - Đại diện HS/nhóm trình bày; nhóm khác nhận xét ngắn theo tiêu chí. Đánh giá kết quả: - GV nhận xét, ghi nhận tiến bộ và định hướng luyện tập tiếp theo.	

Dặn dò, chuẩn bị bài mới (3’):

- Ôn lại nội dung trọng tâm của “Lí thuyết âm nhạc: Giọng Pha trưởng”; luyện phần còn chưa chắc theo tiêu chí của tiết học và bảo đảm an toàn giọng/thiết bị.
- Chuẩn bị nội dung tiết sau: Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 1; mang SGK, vở và học liệu/nhạc cụ được GV yêu cầu.